

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXIX. — Izdan in razposlan 19. dne aprila 1917.

Vsebina: (Št. 166—168.) 166. Ukaz, s katerim se prepoveduje porabljanje cukra v obrtniškem narejanju nekaterega blaga in oddajanje cukra v določenih obratih. — 167. Ukaz o moštvu za ladje na Labi. — 168. Razglas zaradi popravka pogrška v ukazu ministra za deželno bran v porazumu z ostalimi udeleženi ministri z dne 30. marca 1917. l., s katerim se izpreminjajo in dopolnjujejo nekatera določila ministrstvenega ukaza z dne 28. decembra 1912. l. gledé prispevka za preživljanje svojecev mobilizovancev.

166.

Ukaz urada za prehranjevanje ljudi v porazumu z udeleženi ministristvi z dne 26. marca 1917. l.,

s katerim se prepoveduje porabljanje cukra v obrtniškem narejanju nekaterega blaga in oddajanje cukra v določenih obratih.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se ukazuje tako:

§ 1.

V obrtniškem izdelovanju

1. umetnih sadnih sokov, limonad, pokalic in brezalkoholnih okrepčilnih pijač vsake vrste,
2. punčevih in enakih esenc vsake vrste ter osnovnih tvarin zanje in za slične pijače,
3. likêrjev in sladkega pitnega žganja vsake vrste ter njihovih osnovnih tvarin,
4. kosmetičnih reči,

se cukrer ne sme več porabljeti, dokler se ne ukrene drugače.

Nedopustno je izdajati — prejemalnice ter oddajati cukrer podjetjem, ki se bavijo z izdelovanjem takega blaga; za taka podjetja pred dnem razglasitve tega ukaza izdane prejemalnice za prejemanje cukra so neveljavne in nanje se ne sme nič dajati.

Urad za prehranjevanje ljudi more v porazumu s finančnim ministristvom izjemoma dovoliti porabljanje cukra v omejeni izmeri za izdelovanje takih likêrjev, ki potrebujejo cukrer za telo tvoreči element. Podjetjem, ki zahtevajo na podstavi takega dovoljenja dobivanje cukra, more, če predložijo dovoljenje, središče za cukrer na Dunaj neposrednje odkazati cukrer v okviru dovoljene množine.

§ 2.

V gostilniških in točilnih obratih vsake vrste (gostilnicah, kavarnah, kantinah, barih in dr.) in v slaščičarnicah ne smejo imetniki obratov porabljeti cukra niti za slajenje pijač (mleka, kave, čaja, kakaa, šokolade ali drugih pijač in okrepčil) niti ga oddajati za pridelek k takim pijačam.

Pravtako je prepovedano dajati cukrer na razpolaganje in ga oddajati, da se poljubno odzame za slajenje jedi (cukrenice in dr.).

Dovoljeno je porabljeti za slajenje jedi in pijač cukrer, ki ga prinesejo gostje seboj.

Izjeme od prepovedi, postavljene v odstavku 1, more dovoljevati politično deželno oblastvo, oziraje se na posebne gospodarske ali krajevne razmere.

Nedopustno je izdajati prejemalnice za cukr in oddajati cukr na podstavi prejemalnic kavarnam ali drugim obrtnim obratom, ki se pečajo edinole ali pretežno z oddajanjem pijač (odstavek 1), ako ni po odstavku 4 dovoljena izjema; za take obrtne obrate pred dnem razglasitve tega ukaza izdane prejemalnice za prejetanje cukra so neveljavne in nanje se ne sme nič dajati.

Ostalim gostilniškim in točilnim obrtnim obratom se smejo v bodoče izdajati prejemalnice le po meri potrebščine, potrebne in dokazane za narejanje jedi in za slajenje jedi v lastnem obratu.

§ 3.

Cukr, ki je dne, katerega dobi ta ukaz moč, v posesti obratov in podjetij, imenovanih v §§ 1 in 2 tega ukaza, se deva pod zaporo.

Imetniki takih obratov in podjetij so dolžni v osmih dneh naznaniti vse svoje zaloge cukra po priloženem obrazcu pristojnemu političnemu okrajnemu oblastvu po stanju 20. dne aprila 1917. l., ki razpolaga praviloma s cukrom, dejanim pod zaporo.

Vzorec,
priloga A.

V §§ 1 in 2 oznamljeni obrati in podjetja morejo, ako potrebujejo cukr za druge namene, nego so prepovedani s tem ukazom, kakor na primer za narejanje in za slajenje jedi, za izdelovanje naravnih sadnih sokov in dr., hkratu naznanivši to političnemu okrajnemu oblastvu, porabiti k večjemu 50% pod zaporo dejanega cukra. Dalje segajoča dovoljenja more dajati politično okrajno oblastvo od primera do primera.

§ 4.

Za namene, imenovane v §§ 1 in 2, bo dajalo finančno ministrstvo na podstavi § 7 ministrstvenega ukaza z dne 12. februarja 1917. l. (drž. zak. št. 57) na razpolaganje umetne sladice s primernimi pogoji.

V §§ 1 in 2 tega ukaza imenovani obrati potrebujejo v § 7, odstavek 1, ministrstvenega

ukaza z dne 12. februarja 1917. l. (drž. zak. št. 57), določenega posebnega dovoljenja za narejanje živil ali užitnih reči ali za njih spravljanje v promet, uporablja umetne sladice, le tedaj, ako razen reči, navedenih v §§ 1 in 2 tega ukaza, izdelujejo še druga živila in druge užitne reči, uporablja umetne sladice, ali jih spravljajo v promet.

V § 1 tega ukaza naštetim obrtnim obratom se nalaga dolžnost, da prej naznanijo nameravano porabljanje umetnih sladice na pristojnih finančnih oblastvih l. stopnje in da pišejo vpisnik o podelovanju in razpečavanju, ki je predpisan v § 7 ministrstvenega ukaza z dne 12. februarja 1917. l. (drž. zak. št. 57), priloga H. V §§ 1 in 2 tega ukaza imenovani obrati morajo pisati knjigo o dobivanju, ki je predpisana v prej omenjenem ministrstvenem ukazu po prilogi F 3, ako nameravajo svojo potrebsčino umetnih sladice zalagati pri kakem veletrgovcu.

§ 5.

V § 1 imenovanega, s saharinom narejenega blaga, dokler se ne ukrene drugače, ni treba oznamenjati za „saharin vsebujoče blago“.

§ 6.

Občine so dolžne sodelovati v izvrševanju tega ukaza.

§ 7.

Prestopke tega ukaza kaznuje, ako dejanje ne spada pod strožjo kazen, politično okrajno oblastvo z denarno kaznijo do 2000 kron ali z zaporom do treh mesecev, ob otežilnih okolišnih pa z denarno kaznijo do 5000 kron ali z zaporom do šest mesecev. Ako so dani pogoji § 133 b, odstavek 1, lit. a, obrtnega reda, se more odrediti, da se odvzame obrtna pravica.

§ 8.

Ukaz dobi moč 20. dne aprila 1917. l.

Spitzmüller s. r. Handel s. r.
Höfer s. r.

Vzorec, priloga A.

Dežela
 Politični okraj
 Magistrat
 Mestni svet
 Magistratni okrajni urad zaokraj.

To naznanilo je podati v dveh izvodih
 pristojnemu političnemu okrajnemu
 oblastvu.

Naznanilo

o zalogah cukra, dejanjih pod zaporo, po stanju 20. dne aprila 1917. l. po § 3 ukaza
 urada za prehranjevanje ljudi z dne 26. marca 1917. l. (drž. zak. št. 166).

Ime imetnika obrata (oznamenilo firme)
 Vrsta obrata
 Stojališče obrata
 Vsa zaloga cukra v kilogramih

..... dne 1917.

.....
 (Podpis.)

167.**Ukaz trgovinskega ministrstva
v porazumu z ministrstvom za
notranje stvari in poljedelstvo
z dne 5. aprila 1917. l.****o moštvu za ladje na Labi.****I.**

Na podstavi dogovora, ukrenjenega s cesarsko nemško vlado, se § 7. z ukazom z dne 3. marca 1894 leta (drž. zak. št. 39) izdanega policijskega reda za plovstvo in plavstvo po Labi začasno razveljavlja in se nadomešča z naslednjim določilom:

§ 7.

Moštvo vsake ladje na plovbi mora razen voditelja, ki mora imeti plovski patent za Labo ali [dokazati najmanj petletno delovanje v plovstvenem obratu, znašati vsaj, če ima ladja nosilnosti čez 25 do 250 t

enega plovstva veččega moža;

čez 250 do 750 t

enega plovstva veččega moža in enega vajenca, starega najmanj 14 let, ali namesto njega še ne plovstva veččega moža;

čez 750 t

enega plovstva veččega moža in dva vajenca, stara najmanj 14 let, ali dva še ne plovstva veččega moža.

Na mesto vajencev smejo stopiti tudi zdrave in krepke ženske osebe, stare najmanj 18 let, ki spadajo k rodbini kakega pripadnika ladijskega moštva.

Za vse ladje, ki se vlečejo proti vodi, za-
došča, ako imajo razen voditelja najmanj enega plovstva veččega moža za moštvo.

II.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Clam-Martinic s. r.

Handel s. r.

Urban s. r.

168.**Razglas ministrstva za notranje
stvari v porazumu z ministrstvom
za deželno bran z dne 6. aprila
1917. l.**

zaradi popravka pogrška v ukazu ministra za deželno bran v porazumu z ostalimi udeleženi ministri z dne 30. marca 1917. l. (drž. zak. št. 140), s katerim se izpreminjajo in dopolnjujejo nekatera določila ministrstvenega ukaza z dne 28. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 238) gledé prispevka za preživljanje svojcev mobilizovancev.

V ukazu ministra za deželno bran z dne 30. marca 1917. l., razglašenem v LVIII. kosu državnega zakonika pod št. 140, morata odpasti v členu I., k § 4, točka 3 besedi „und hiedurch“. Dottični odstavek se mora potem pravilno glasiti:

„3. Da se proglasi kraj za industrijski kraj, je merodajna okolnost, da se s tem, da stanuje tam razmerno veliko število delavcev, ki imajo opravila v obrtnih, fabriških ali drugih industrijskih obratih, povzroči znatna in trajna draginja najpoglavitejših živil in stanovanj nasproti najbližjim krajem z izključno ali pretežno kmetijskimi obrati.“*)

Georgi s. r.

Handel s. r.

*) Ta popravek je v slovenski izdaji državnega zakonika že upoštevan.